ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘ. 25.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Ἐν Ἑλλάδι δρ. 10 — ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. χρ. 12.
Ἡ συνδρομὴ εἶναι προπληρωτέα ἐτησία ἢ κατ' ἑξαμηνίαν εἰς δύο ἴσας δόσεις.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΥΠΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ»
Ἐνοδῷ Βουλῆς 23, ὑπὸ τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Νίκης Ἀγγόντου.

Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπ. 20.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. — *19 Αὐγούστου 1884.*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΕΛΤΙΟΥ: Ἔργα καὶ ἡμέραι. — Φιλολογικά, ἐπιστημονικά, καλλιτεχνικά.—**Κ. Σ. Κόντου** Γλωσσικαὶ παρατηρήσεις.—Βιβλιοκρισία (Περὶ μεταξοσκώληκος].—Ἡμερολόγιον.—Ἑβδομάς.—Ἀπαντήσεις ἄνευ ἐρωτήσεων.— Πνευματικαὶ ἀσκήσεις.

ΦΥΛΛΟΥ: Ὑπόμνημα Γ. Λαμπάκη περὶ τῶν χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων (τέλος).—**Μ**ατθίλδη Σερράο. —Ἐρωτικαὶ ἐπιστολαὶ **Μ**ατθίλδης Σερράο. — Κοσμογονικὴ ὑπόθεσις Λαπλασίου. — Οἱ ἀδελφοὶ Βὰν - Βοὺκ τοῦ Ἀλ. Μυσσέ.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Ἀμείλικτοι καὶ πάλιν ἐπεπέσαμεν κατ' αὐτάς — ὡς πάντες οἱ ἔχοντες ἐλευθέραν τὴν συνείδησιν ἀπὸ παντὸς παραπτώματος—κατὰ τοῦ μακαρίτου λόρδου Ἔλγιν, ὁρμηθέντες ἐκ τοῦ καέντος ὡρολογίου τῆς ἀγορᾶς. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ ὡρολόγιον τοῦτο ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τῆς πόλεως Λουδοβίκου τῆς Βαυαρίας, εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ καλλικέλαδον τοῦ Ἔλγιν ὡρολόγιον κατεστραφη κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, τῶν μολυβδίνων βαρῶν του χρησιμευσάντων εἰς κατασκευὴν σφαιρῶν· ἀλλ' ἂν τὸ ὡρολόγιον τοῦ Ἔλγιν πρὸ πολλοῦ κατεστράφη, σώζεται ὅμως ὁ ἐνεπίγραφος πύργος του, ἤδη ἠρειπωμένος καὶ πυρίφλεκτος, τοῦτον δὲ πᾶς τις βλέπων δικαίως ἐνθυμεῖται τὰς στροφὰς τοῦ Βύρωνος.

«Θνητὲ τὸ ἐρυθρόχρουν τοῦ προσώπου σου μοὶ ἐξαγγέλλει ὅτι εἶσαι Ἄγγλος (τῷ εἶπεν ἡ Ἀθηνᾶ)... Στρέψον τοὺς ὀφθαλμοὺς πίριξ σου. Ἐδῶ, ἐπιζώσα τῷ πολέμῳ καὶ τῇ πυρκαϊᾷ, εἶδον ἐκ διαδοχῆς ἐκπνεύσασας πολλὰς τυραννίας. Ἐσώθην ἀπὸ τῶν δηώσεων τῶν Τούρκων καὶ τῶν Γότθων· ἐπέπρωτο δὲ ἡ πατρίς σου ν' ἀποστείλῃ λῃστήν, μέλλοντα νὰ ὑπερακοντίσῃ πάντας. Ἰδὲ τὸν κενὸν καὶ βεβηλωθέντα ναὸν τοῦτον, μέτρησον τὰ ἀπομένοντα αὐτῷ λείψανα· τὰ μὲν κατετέθησαν παρὰ τοῦ Κέκροπος, τὰ δὲ ἐκοσμήθησαν παρὰ τοῦ Περικλέους. Μάθε, ὅτι ὁ Ἀλάριχος καὶ ὁ Ἔλγιν συνεπλήρωσαν τὸ ἔργον».

Βεβαίως δὲν προτιθέμεθα νὰ ὑπερασπίσωμεν τὸν μέγαν ἐγκληματίαν Ἔλγιν, ἡ δ' ἔνστασις ὅτι, ἐκ τῆς εἰς τὸ Βρετανικὸν μουσεῖον ἀποθέσεως τῆς ζωφόρου τοῦ Παρθενῶνος, ὠφελήθη ἡ παγκόσμιος καλλιτεχνία, δὲν εἶναι ἀποχρῶσα, ὅπως δικαιολογήσῃ τὴν σύλησιν ξένης περιουσίας· ἐν τούτοις, ἔχομεν ἀρά γε τὸ δικαίωμα νὰ ὑβρίζωμεν καὶ τόσον δεινῶς τοὺς ἄλλους, ἀφοῦ ἡμεῖς αὐτοὶ διεσπαθήσαμεν τὰ ἀνεκτίμητα κειμήλια τῆς θείας ἑλληνικῆς τέχνης, ἀφοῦ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐπλουτίσαμεν πλεῖστα ὅσα δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ μουσεῖα διὰ τῆς ἀρχαιοκαπηλίας, ἥτις ὑπὸ τὰ ὄμματα πασῶν τῶν ἀρχῶν ἐν μέσαις ταῖς Ἀθήναις διενεργεῖται;

Πόσους Ἐλγίνους ἔχομεν ἐντὸς τῆς κοινωνίας!

δικαιοῦται πᾶς τις ν' ἀναφωνήσῃ κατὰ τὸν Παπαρρηγόπουλον.

Τὰ ἁρπαγέντα *Ἐλγίνια μάρμαρα*, ὡς ἀποκαλοῦνται, ἴσως ὑπάρχει ἀμυδρά τις ἐλπὶς ν' ἀποδοθῶσι ποτέ, ἀφοῦ καὶ ἀνεκινήθη τὸ ζήτημα ἐν αὐτῷ τῷ Λονδίνῳ ἐν ἔτει 1880· ἀλλὰ τίς θ' ἀποδώσῃ ἡμῖν τοὺς εἰς χεῖρας ξένων ἰδιωτῶν ἐθνικοὺς θησαυρούς; Μήπως ὁ Ῥάδοβιτς, ὁ ἐντὸς ὀλίγου χρόνου καταρτίσας ἐν Ἀθήναις *ἔξοχον* ἀρχαιολογικὴν συλλογήν, ἢ ὁ Σαβούρωφ ὁ ὑπὲρ τὰ δύο ἑκατομμύρια κατ' αὐτὰς *οἰκονομήσας* ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν ἐξ Ἀττικῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἀντικειμένων ἀρχαιολογικῆς συλλογῆς του;

—

Θέλετε νὰ μάθητε καὶ νεώτερά περὶ τοῦ **ἁγίου μύρου;**

Σᾶς πληροφορούμεν θετικώτατα, ὅτι τὸ δοχεῖον δι' οὗ ὑπὸ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀπεστάλη ἡμῖν τοῦτο, ἐγένετο ἀφορμὴ ἐρίδων μεταξὺ κληρικῶν, ἵνα τίς αὐτὸ λάβῃ. Τέλος ὑπερίσχυσεν εἷς, ὅστις λαβὼν αὐτὸ εἰς τὴν κατοχήν του, τῇ βοηθείᾳ *γαροτζῆ* τινος τὸ μετεποίησεν εἰς *τηγάνιον*... ὁ μακαριώτατος!! Καὶ τοῦτο ὅπως τηρηθῶσιν οἱ συνοδικοὶ κανόνες διατάσσοντες αὐστηρῶς ὅπως, τὰ ἐφ' ἅπαξ καθιερωθέντα σκεύη, μένωσιν *ἱερά*.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ἐδημοσιεύθη ἐν παραρτήματι τοῦ ὑπ' ἀρ. 322 ε. ε. φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἔκθεσις τῆς δευτέρας ἐπιτροπείας τῶν κριτῶν τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως (τῶν φυσικομαθηματικῶν καὶ ζωολογικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς Γεωγραφίας). Ὡς καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἐπιτροπειῶν κριθέντα βιβλία οὕτω καὶ εἰς τὰ ὑπὸ ταύτης παρατηρεῖται ἀσύγνωστος ἀνικανότης περὶ τὴν συστηματοποίησιν τῶν ἔργων, ὑπάρχουσι δὲ καὶ χονδροειδέστατα λάθη, ὧν τὰ πλεῖστα προέρχονται βεβαίως ἐξ ἀμελείας καὶ ἀπροσεξίας, ἣν ἐκορύφωσεν ἡ παρ' ἡμῖν ἔλλειψις δικαίας καὶ αὐστηρᾶς κριτικῆς. Ἐν ταῖς γεωγραφίαις λ. χ. οὐδεὶς ἐκ τῶν κ. συγγραφέων ἀφιέρωσε παράγραφόν τινα εἰς τὴν ὠκεανογραφίαν καὶ θαλασσογραφίαν· ἐπίσης παραλείπονται αἱ ἐσωτερικαὶ ὑδρογραφικαὶ περιοχαί, αἵτινες τοσαύτην κατέχουσαι ἔκτασιν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, Ἀφρικῇ καὶ Αὐστραλίᾳ δὲν ἐλλείπουσι καὶ ἐκ τῆς Ἑλλάδος. Ἐνῷ σπουδαῖα παραλείπονται, ἀσήμαντα μνημονεύονται· οὕτω π. χ. ἐν νῷ δὲν μνημονεύεται ὁ Λίγηρ ποταμὸς τῆς Γαλλίας, μνημονεύεται ἡ *Τισουλουμβοῦ* μονὴ παρὰ τῇ πόλει Σχιγατσέ, κειμένη ΔΜ. Δ. τῆς Λασσά. Ἡ μικρὰ καὶ ἀκατοίκητος νῆσος Στάφα ὀνομάζεται ἁπλῶς ἡ *ἀξιολογωτέρα* τῶν Ἑβρίδων, χωρὶς νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ βασαλτικαὶ διάστρῶσεις αὐτῆς σχηματίζουσι τὸ διὰ τὴν ἠχῶ αὐτοῦ περιβόητον σπήλαιον τοῦ *Φίνγαλ* (Fingl's cave) καὶ τὴν ἕδραν τοῦ Ὀσιανοῦ (ossian's chair). Λέγοντος τοῦ συγγραφέως ἁπλῶς ὅτι εἰς τὴν βορείαν παραλίαν τῆς Ἰρλανδίας ὑψοῦται τὸ *Γιγάντιον πρόχωμα*, πῶς νὰ ἐννοήσῃ ὁ μαθητὴς ἢ καὶ ὁ διδάσκαλος ὅτι πρόκειται καὶ ἐνταῦθα περὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς βασαλτικῆς διαστρώσεως ἐν εἴδει στηλῶν τῆς καλουμένης Στοᾶς τῶν Γιγάντων; (Giant's Causeway Chaussée des Geants) γράφοντος ἁπλῶς ὅτι ὑπάρχει παρὰ τῇ Πανέβλᾳ ἡ περίφημος Πυραμὶς Χολοῦλα, διδάσκεται ἄρά γε ὅτι ἀνατολικῶς τῆς πόλεως Χολοῦλα ὑπάρχει ἐν τῶν λαμπροτέρων μεξικανικῶν μνημείων τὸ Teocalli, μεγαλοπρεπὲς πυραμιδοειδὲς βάθρον, φέρον ναὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀέρος, εἰς ὃν ἀνέρχονται διὰ 120 βαθμίδων;

Πλεῖστοι ποταμοὶ σημειοῦνται ὅτι ἐκβάλλουσιν ἐκεῖ ὅθεν ἐκπηγάζουσι, καὶ τ' ἀνάπαλιν· ἀνακαλύπτονται νῆσοι ἀνύπαρκτοι, ἡ νῆσος τοῦ Ἁγ. Βαρθολομαίου, γαλλικὴ οὖσα ἀποικία, σημειοῦται ὡς Σουηδική, ὁ Τάμεσις συγχέεται μὲ τὸν Οὔμβερον, ὁ νομὸς τοῦ Ἄνω Ῥήνου ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ μεσαιωνικώτερον ὡς «περιοχὴ τοῦ Βελφόρτου», ὁ Βόλγας λέγεται ὅτι ἐκβάλλει εἰς τὸν Β. Π. Ὠκεανὸν ἐνῷ ἐκβάλλει εἰς τὴν Κασπίαν· λησμονεῖται ἡ δημοκρατία τῆς Ἀνδόρας καὶ ἡ περιβόητος ἡγεμονία τοῦ Μονακὸ καὶ ἄπειρα ἄλλα λάθη ὑπάρχουσιν ἅτινα παραλείπομεν, καταλήγοντες διὰ τῶν χαριεστάτων, ὅτι «ἡ Ἀργολὶς καὶ Κορινθία περιλαμβάνει ἓξ ἐπαρχίας, ἐνῷ περιλαμβάνει *ἑπτά*, ὅτι ἡ μεγαλειτέρα τῶν Ἰονίων νήσων εἶναι ἡ *Κεφαλληνία* ἐνῷ εἶναι ἡ *Κέρκυρα* (719, 2 τετ. χ. ἡ μὲν καὶ 688,8 τ.χ. ἡδε) ὅτι ἡ Ἑλλὰς διαιρεῖται εἰς 72 ἐπαρχίας καὶ 430 δήμους, ἐνῷ αἱ ἐπαρχίαι της εἶναι 71 καὶ οἱ δῆμοι 443, ὅτι ἡ Πελοπόννησος εἶναι νῆσος, ὅτι ὁ ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου εἶναι *πορθμός*, ὅτι ἡ Ἤπειρος ἐκτείνεται μέχρι *Κερκύρας*, καὶ τὸ *ἄκρον ἄωτον* ὅτι

τὸ ἀρχιπέλαγος τοῦ Cook ὀνομάζεται ἀρχιπέλαγος τοῦ **Κούκου ! !**

ΖΟΫΛΜΟ

Ἐσχάτως ἑορτάσθησαν τὰ ἐκατονταετηρίδα ~~τοῦ γαλάματος τῆς~~ George Sand εἰς Châtre. Τὸ ἐν λόγῳ ἄγαλμα εἶναι ἔργον τοῦ γλύπτου Millet. Ἐπὶ τοῦ βάθρου εἰσὶ κεχαραγμένα τὰ ὀνόματα τῶν σπουδαιοτέρων ἔργων της. Ὁ κύριος Arsène Houssaye πρόεδρος τῆς ἑταιρίας τῶν λογίων (Societé des gens de lettres) ἀπήγγειλε λόγον, μεταξὺ δ' ἄλλων ἀνέφερεν ὅτι ὁ Victor Hugo μαθὼν τὸν θάνατόν της. George Sand ἀνεῴωνησε. «Θρηνῶ τὴν ἀποθανοῦσαν καὶ χαίρετῶ τὴν ἀθάνατον»! ὁ κ. Houssaye προσέθετο ὅτι «ὁσάκις ἀναγινώσκει ἔργον τῆς George Sand καταπλήσσεται βλέπων τὴν κατάπτωσιν ἣν ὑπέστη ἡ μυθιστοριογραφία ἀφ' ὅτου αὕτη δὲν γράφει πλέον».

ΚΩΝΣΤ. Σ. ΚΟΝΤΟΥ

ΓΛΩΣΣΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Συνέχεια καὶ τέλος. ἰδὲ σελ. 2

Ἵνα δὲ πᾶς τις κατανοήσῃ πόσον ὁ μακάριος Βερναρδάκης εἶνε εἰς τὰς παραδοξολογίας εὐεπίφορος, μνημονεύομεν ὀλίγα ἐκ παμπόλλων ἀτόπων ἢ ἀλλοκότων φερομένων ἐν τῇ γραμματικῇ αὐτοῦ.

Σελ. κθ' «τὸ συντακτικὸν φαινόμενον, ὅπερ ἰδιάζει εἰς τὸν Θουκυδίδην, δὲν ἰδιάζει καὶ εἰς τὸν Ἰσοκράτην». Ἤγουν «τὸ συντακτικὸν φαινόμενον, ὅπερ εἶνε ἴδιον τοῦ Θουκυδίδου ἤτοι ἀπαντᾷ παρὰ μόνῳ τῷ Θουκυδίδῃ, δὲν εἶνε ἴδιον καὶ τοῦ Ἰσοκράτους ἤτοι δὲν ἀπαντᾷ καὶ παρὰ μόνῳ τῷ Ἰσοκράτει».

Σαβαρδαλάχου μάλαχ Ἄττις ἄλλος ἦν.

Σελ. 17 (§ 88, σημ. α) « Τὰς λέξεις, ἐν αἷς τὸ διπλοῦν σσ δὲν προήλθεν ἐκ συνθέσεως — ἔγραφον οἱ **ἀρχαιότεροι** Ἀττικοὶ διὰ διπλοῦ τ » καὶ σελ. 19 (§ 98) «συγχωνεύεται εἰς διπλοῦν σσ, τὸ ὁποῖον παρὰ τοῖς **νεωτέροις** Ἀττικοῖς τρέπεται εἰς διπλοῦν ττ».

Σελ. 20 (§ 109, γ') «Τοῦ παρ' Ὁμήρῳ ἀντικρὺ φυλάττεται τὸ σ πάντοτε παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀναβιβαζομένου καὶ τοῦ τόνου: ἄντικρυς». Ἀλλὰ τὸ *ἀντικρὺ* ἀμοιρεῖ τοῦ στοιχείου Σ· οὐδὲν δ' ἄλλο λέγει ὁ Βερναρδάκης ἢ « τοῦ παρ' Ὁμήρῳ *ἀντικρὺ*, ὅπερ δὲν ἔχει Σ, φυλάττεται τὸ Σ πάντοτε παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς».

Σελ. 23 (§ 128, σημ. β') « Ἡ κρᾶσις ἐπικρατεῖ κυρίως ἐν τῇ δημοτικῇ ποιήσει· ἐν δὲ τῷ πεζῷ λόγῳ εἶνε συνήθης **παρὰ τοῖς ῥήτορσι μόνον** καὶ ἰδίως τῷ Ἰσοκράτει καὶ Δημοσθένει». Πάντας τοὺς περὶ τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα ἀσχολουμένους ἐλάνθανεν ὅτι μόνοι οἱ ῥήτορες ἠσμένιζον τῇ κράσει, ἀπείχοντο δ' αὐτῆς οἱ τε ἱστορικοὶ καὶ οἱ φιλόσοφοι, πρῶτος δ' ὁ Βερναρδάκης ἐδίδαξε τὸ παράδοξότατον τοῦτο πρᾶγμα.

Σελ. 24 (§ 133) «Μεταθεσις ὀνομάζεται ἡ ἀπὸ τῆς ἑπομένης εἰς τὴν προηγουμένην συλλαβὴν μετατόπισις τοῦ φωνήεντος — οἷον : θάρ-σος, θρά-σος. Ἡ μετάθεσις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συνοδεύεται καὶ μετροθεσίᾳ, οἷον θορ-ρῶ - σκω, βάλ βέ-βλη - κα, θαν τέ - θνη - κα, τεμ τμή - σις». Τίς τῶν ἐχόντων ὀφθαλμοὺς δὲν βλέπει ὅτι ἐν οὐδενὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Βερναρδάκη μνημονευομένων παραδειγμάτων γίνεται μετατόπισις τοῦ φωνήεντος ἀπὸ τῆς **ἑπομένης** συλλαβῆς εἰς τὴν **προηγουμένην.**

Σελ. 30 (§ 163, σημ. γ') «Τὰ εἰς-της ῥηματικὰ παράγωγα, οἷον : λῃστής, **πολίτης**, κριτής, ψάλτης κτλ». Τὸ ἐκ τοῦ *πόλις* παρηγμένον ὄνομα νομίζεται ὑπὸ τοῦ Βερναρδάκη **ῥηματικόν.** Ἱκανὸν δ' ἦτο νὰ λεχθῇ «τὰ εἰς - της ῥηματικά» ἄνευ τοῦ *παράγωγα*

Σελ. 30 (§ 164, β') «Τὰ εἰς *ία* παροξύτονα οὐσιαστικά, καὶ εἰς *εία* δισύλλαβα, οἷον : λεία, μνεία, **βασιλεία,** κακία». Τὸ ἐκ τεσσάρων συλλαβῶν συγκείμενον ὄνομα *βασιλεία* εἶνε κατειλεγμένον ὑπὸ τοῦ Βερναρδάκη ἐν τοῖς *δισυλλάβοις*. Παρατηρητέον δ' ὅτι κακῶς γράφει ὁ ἐπιφανὴς τῆς Ἑλλάδος γραμματικὸς *διΣύλλαβα* διὰ διττοῦ Σ.

Σελ. 70 (§ 254, σημ. β') «Τῶν εἰς ης παροξυτόνων τὸ οὐδέτερον εἶνε προπαροξύτονον, πλὴν τῶν εἰς ήρης, ώδης καὶ **νώλης,** ὧν τὸ οὐδέτερον εἶνε προπερισπώμενον, οἷον : ὁ καὶ ἡ φιλαλήθης τὸ φιλάληθες — ἀλλὰ τὸ ποδῆρες, τὸ μυθῶδες, τὸ **ἐξῶλες**». Ἀλλὰ τὸ *ἐξῶλες* δὲν εἶνε οὐδέτερον ἐπιθέτου λήγοντος εἰς *ώλης*.

Σελ. 102 (§ 335, σημ.) «Ὁ ἐνεργητικὸς β'. ἀόριστος καὶ ἔτι μᾶλλον ὁ β', παρακείμενος ἔχουσιν **ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ** ἀμεταβατον σημασίαν». Οὐδὲν τοῦτου ψευδέστερον. Ὁ δεύτερος ἀόριστος τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς ἔχει τὴν αὐτὴν καὶ ὁ οἰκεῖος ἐνεστὼς διάθεσιν, οἷον *πάσχω - ἔπαθον, φεύγω - ἔφυγον, τρέχω - ἔδραμον, ὀλισθάνω - ὤλισθον*, κτλ., *λείπω - ἔλιπον, βάλλω - ἔβαλον, ἔλαβον, ἔμαθον, ἔφαγον, ἔτραγον, ἔπιον, ἔδακον, ἔτεμον, ἔπιθον, ἔθιγον, ἤγαγον, ἤνεγκον, εἷλον, εὗρον, ὦφλον, ἔγνων, θεῖναι, δοῦναι*, κτλ. Σπανίως, μεταβατικοῦ ὄντος τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς, λαμβάνεται ὁ δεύτερος ἀόριστος αὐτοῦ ἀμεταβάτως, οἷον *ἵστημι*, ἀόρ. *ἀ ἔστησα* (μεταβ.), ἀόρ. *β' ἔστην* (ἀμεταβ.), κτλ. Πρβ. καὶ *ἐρείπω ἤρειπον*. Περὶ τοῦ δευτέρου ἐνεργητικοῦ παρακειμένου οὐδὲν νῦν λέγομεν.

Σελ. 172 (§ 491, σημ. α) «Εἰς - εὺς οὐσιαστικὰ παράγονται καὶ ἐκ **μὴ ῥηματικῶν** οὐσιαστικῶν, οἷον : ἱερὸν ἱερ - εὺς **— γράμμα γράμματ-ος γραμματ-εύς** κτλ.». Κατὰ τὸν Βερναρδάκην τὸ ὄνομα *γράμμα* δὲν εἶνε ῥηματικόν.

Σελ. 173 (§ 494, σημ. γ') «Τὰ ἐκ **προσηγορικῶν** εἰς - (ε)ιον — σημαίνουσιν ὄχι μόνον τὸν τόπον, ἀλλὰ καὶ—πληθυντικῶς ἑορτὴν ἢ πανήγυριν, οἷον: **τὰ Διονύσια — Κρόνια, — Ἐλευσίνια** κτλ.». Ὁ Βερναρδάκης νομίζει ὅτι τὰ ὀνόματα *Διονύσια* καὶ *Κρόνια* καὶ *Ἐλευσίνια* δὲν εἶνε ἐκ **κυρίων** παρηγμένα ἀλλ' ἐκ **προσηγορικῶν.**

Σελ. 212 (§ 634) «Τὰ ἠθικοῦ πάθους ἢ αἰσθήματος σημαντικὰ (ἀπαιτοῦσιν ἀπαρεμφατικὴν μετοχήν) : χαίρω, ἥδομαι, ἄγαμαι — εὖ ποιῶ, βλαπτω — *Πάντας πειρῶ νικᾶν εὖ ποιῶν*». Τὴν μετὰ μετοχῆς συντάξεως τοῦ *εὖ ποιῶ* φέρεται παράδειγμα τὸ *πάντας πειρῶ νικᾶν εὖ ποιῶν*.

Ὦ τύμπανα καὶ κύφωνες, οὐκ ἀρήξετε;

Σελ. 227 (§ 716) «Κατ' ἔλλειψιν τῶν λέξεων : οἰκία, ναός, τόπος, κττ. ἡ **ἐν** φέρεται καὶ πρὸς γενικήν, οἷον : — *δς ἂν ἀμύητος καὶ ἀτέλεστος ἐς Ἅιδου ἀφίκηται ἐν βορβόρῳ κείσεται* (=ἐς Ἅιδου τόπον)». Ἀλλ' ἐν τῷ παραδείγματι τούτῳ κεῖται οὐχὶ ἡ πρόθεσις ΕΝ μετὰ γενικῆς πτώσεως ἀλλ' ἡ ΕΣ.

Σελ. 217 (§ 659) «Τοιαύτη τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου δηλωτικὴ γενικὴ εἶνε συνήθης εἰς πολλὰ ῥήματα, καὶ ἰδίως τὰ ἠθικοῦ πάθους ἢ αἰσθήματος σημαντικά : *θαυμάζω, ἄγαμαι* — οἷον : *Τοὺς περιφόβους τῆς μὲν τόλμης οὐ θαυμάζει, τῆς δὲ ἀξυνεσίας*». Ἀλλὰ πῶς εἶνε δυνατὸν οἱ περίφοβοι νὰ ἔχωσι τόλμην ; Ὁ Θουκυδίδης γράφει (βιβλ. ς', 36) «τοὺς δ' ἀγγέλλοντας τὰ τοιαῦτα καὶ περιφόβους ὑμᾶς ποιοῦντας τῆς μὲν τόλμης οὐ θαυμάζω, τῆς δὲ ἀξυνεσίας».

Ἐν τῇ ἐξ Ἀπολλωνίου τοῦ Ἀλεξανδρέως παρατεθείσῃ ῥήσει μετὰ τὸ μ ῆ λ ο ν ἐξέπεσε τὸ ἐπίθετον ἀ σύνηθες.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΟΣΚΩΛΗΚΟΣ

καὶ τῶν ἀσθενειῶν αὐτοῦ.

Πραγματεία ἀναγνωσθεῖσα ἐν δυσὶ συνεδρίαις τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου συγκροτήσασα καὶ κατ' αἴτησιν αὐτοῦ ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλαδίῳ δημοσιευθεῖσα ὑπὸ Κ. Σ. Μακρῆ, ἰατροῦ. Ἐν Κων[σταντινου]πόλει 1884. Τόμος Σ. 1. Βοαστυρὰ, σελ. 76.

Ὅτε πολυτελὴς καὶ μεταξωτὸς ἡμῶν κόσμος μετ' ἀληθοῦς ἡδονῆς θ' ἀναγνώσῃ τὴν πραγματείαν ταύτην μανθάνων τὰς ποικίλας τύχας τοῦ πολυτίμου ζωϋφίου, εἰς ὃ τὰς ἐγωϊστικωτάτας ἀλλὰ καὶ τερπνοτάτας στιγμὰς τῆς συναισθήσεως τῆς μεγαλοπρεπείας ὀφείλει, καὶ ὁ βιομήχανος καὶ ὁ περὶ τὴν μεταξοσκωληκοτροφίαν ἀσχολούμενος ἁπλήστως θὰ διέλθῃ τὸ βιβλιάριον καὶ μετ' εὐγνώμονος σπουδῆς θὰ ἐναποταμιεύσηται τὰς ἐν αὐτῷ πολυτίμους συμβουλάς, τὸν εὐχυμότατον τοῦτον καρπὸν ἀκαμάτου φιλοπονίας καὶ ἐπιστημονικῆς περινοίας. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐπὶ λόγῳ καὶ ἐπιστήμῃ τερπόμενος μεγάλως θὰ εὐφρανθῇ οὐ μόνον διερχόμενος ἐν τῷ βιβλίῳ τὰς μεθόδους καὶ τέχνας, ἃς ἡ ἐπιστήμη τοῦ πολυθηράτου χρήματος τῆς ἀληθείας ἐπινοεῖ, ἀλλὰ καὶ φιλῶν τῇ ἀκριβεῖ καὶ ἐπιστημονικῇ τῆς πραγματείας μεθόδῳ. Ὁ ἰατρὸς κ. Κ. Σ. Μακρῆς γνωστὸς ἤδη καὶ ἐν Εὐρώπῃ διὰ τὰς δοκιμωτάτας θεωρηθείσας χημικὰς καὶ φυσιολογικὰς αὐτοῦ ἐργασίας ἀνέλαβε νὰ ἀνελίξῃ διὰ τρόπου ἐπιστημονικωτάτου καὶ ἐπαγωγοῦ τὴν ἀρχήν, τὸν βίον καὶ τὰς τύχας τοῦ ποικιλωτάτου μὲν καὶ περιεργοτάτου τὴν φύσιν, εὐεργετικωτάτου δὲ τὴν ὠφέλειαν καὶ δημοτικωτάτου τὰς συμπαθείας μεταξοσκώληκος. Ἐφωδιασμένος ὡς ὀλίγιστοι παρ' ἡμῖν μὲ φυσιολογικὴν καὶ ἀνατομικὴν ἐμπειρίαν καὶ γινώσκων ἐκ παιδικῆς ἡλικίας τὸν μεταξοσκώληκα, πολλάκις δὲ τὰ προβλήματα τῶν μεταβολῶν, μεταμορφώσεων καὶ ἀσθενειῶν τοῦ ζωϋφίου τούτου ἑαυτῷ προβαλόμενος καὶ μάτην τὴν ἐξήγησιν τούτων ζητήσας ἀπεφάσισε τέλος, ὡς ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ (σελ. 6), νὰ καταστήσῃ μακρᾶς καὶ ἀκριβοῦς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης ἀντικείμενον τὸ ζωϋφιον τοῦτο. Ἐπὶ μακρὸν δὲ ἀσχοληθεὶς καὶ ἐν καταλλήλῳ καιρῷ ἀνηθρέψας καὶ περιποιηθείς, περὶ δὲ τὴν ἀνατομὴν καὶ μικροσκόπησιν αὐτοῦ πολὺν δαπανήσας χρόνον μεταδίδωσιν ἡμῖν ἐν ἀκριβεστάτῃ ἐπιστημονικῇ πραγματείᾳ τὰ ἀξιοπεριεργότερα τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ μεταξοσκώληκος, ὅσα εἰς τὴν ἀνατομίαν, φυσιολογίαν καὶ παθολογίαν αὐτοῦ ἀναφέρονται.

Ἡ πραγματεία διαιρεῖται εἰς δύο μέρη. Καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ μέρει ἐξετάζεται τὸ ζωϋφιον φυσιολογικῶς, (σελ. 1—38), ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ παθολογικῶς (σελ. 38—76). Ἐν τῷ πρώτῳ μέρει μετὰ μικρὰν ἱστορικὴν τοῦ μεταξοσκώληκος ἔρευναν (σελ. 8—10) ἐξετάζει αὐτὸν ὁ κ. Μακρῆς *ἀνατομικῶς* καὶ *μικροσκοπικῶς*, εἶτα κατὰ σειρὰν τὸ *δέρμα, τὸν ὑποδόριον χιτῶνα, τὸ μυϊκὸν σύστημα, τὸ νευρικὸν σύστημα, τὸ κυκλοφορικὸν σύστημα, τὸν ἐντερικὸν σωλῆνα, τὸν μεταξοφόρον σωλῆνα, τὸ γεννητικὸν σύστημα, τὰ γεννητικὰ τοῦ ἄρρενος μόρια, τὰ γεννητικὰ τοῦ θήλεως μόρια, τὴν ἐντὸς τοῦ ᾠοῦ ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμβρύου τοῦ μεταξοσκώληκος, τὰς πέντε αὐτοῦ ἡλικίας, τὴν περίοδον τῆς μεταξοποιΐας* καὶ τέλος τὴν θαυμαστοτάτην καὶ περιεργοτάτην περίοδον τῆς *μεταμορφώσεως*. Ἐνταῦθα γενόμενος ὁ ἀναγνώστης αἰσθάνεται ἑαυτὸν μεγαλειότερον, διότι ἠξιώθη νὰ ἴδῃ δι' ὀπῆς τινος, ἣν αὐτῷ ὁ κ. Μακρῆς ἠνέῳξε, μικρὰν τινα γωνίαν τοῦ ἐργαστηρίου τῆς δημιουργίας. Προπαρασκευάσας οὕτως ὁ συγγραφεὺς διὰ τῆς ἐρεύνης τῆς ἀνατομικῆς καὶ μικροσκοπικῆς κατασκευῆς τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ μεταξοσκώληκος καθὼς καὶ διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν φυσιολογικῶν ἐνεργειῶν ἑκάστου τῶν ὀργάνων αὐτοῦ τὴν κατάληψιν τῶν ἀλλοιώσεων τοῦ ὀργανισμοῦ μεταβαίνει λίαν μεθοδικῶς εἰς τὸ δεύτερον μέρος, ἔνθα *περὶ τῶν ἀσθενειῶν* τοῦ μεταξοσκώληκος πραγματεύεται. Ἐκ τούτων ἐξαίρει δύο, τὴν *πεπερῴδη* ἐκ τῶν μικροκόκκων ἢ σωματιδίων προερχομένην, καὶ τὴν *μέλαιναν*, ἧς αἰτία τὰ βακτηρίδια τυγχάνουσιν ὄντα. Ἀμφοτέρας δὲ τὰς ἀσθενείας χαρακτηρίζει ὡς *παρασιτικὰς*, ἐξετάζει δὲ πῶς αὗται ἀναπτύσσονται ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ μεταξοσκώληκος, πῶς μεταδίδονται καὶ ποίας τινὰς περὶ αὐτῶν γνώμας ἐξήνεγκον οἱ περὶ τὸ ζωϋφιον τοῦτο ἀσχοληθέντες ζωολόγοι. Τὰς ἐργασίας τοῦ Querin Manéville (1849), Filippe (1859), Leydig, Jean Müller, Cornalia (1856), Osino (1857) Vittadini (1859) ἐκαθάρισε, συνεπλήρωσε καὶ δι' εὐφυῶν πειραμάτων ἐβεβαίωσεν ὁ ἀκάματος ἐν ἐπιστημονικαῖς ἐρεύναις Pasteur. Τὰς παρατηρήσεις καὶ τὰ πειράματα τοῦ σοφοῦ τούτου ἐρευνητοῦ ἐκτίθησιν ὁ συγγραφεὺς μετὰ πολλῆς σαφηνείας καὶ ἀκριβείας, ἐξάγει τὰ πρακτικὰ ὑπὲρ τῆς μεταξοσκωληκοτροφίας συμπεράσματα καὶ καταρτίζει τοὺς πρηρτέους κανόνας κατὰ τὴν μεταξοσκωληκοτροφίαν καὶ πρὸς παρασκευὴν ὑγιοῦς μεταξοσπόρου. Οἱ παρ' ἡμῖν περὶ τὴν μεταξοσκωληκοτροφίαν ἀσχολούμενοι θὰ ἐνίδωσιν ἅμα τὸ βιβλίον ἀναγνόντες πόσον ἀτυχεῖς ἄνθρωποι τυγχάνομεν ἡμεῖς ἐξαρτῶντες πάντας ἡμῶν τοὺς κόπους καὶ τὰς ἐλπίδας, πᾶσαν τὴν ἀγωνίαν ἐκ τοῦ κενοῦ φάσματος τῆς τύχης, ἐν ᾧ σοφαὶ κυβερνήσεις καὶ θεῖαι τῆς ἐπιστήμης ἱεροφάνται ἀντὶ τῆς κενῆς τύχης τὸ μικροσκόπιον καὶ τὸ θερμόμετρον ἐγχειρίζοντες διδάσκουσι τὰ πλήθη μετὰ βεβαιότητος περὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας αὐτῶν νὰ προβαίνωσιν. Ὁ συγγραφεὺς βοηθῶν τὸν νοῦν τοῦ ἀναγνώστου διὰ τῆς αἰσθήσεως παρέθηκε καὶ δεκαπέντε εἰκόνας, ἱκανῶς διασαφούσας τὰ ντικείμενα τῆς ζητήσεως. Αἱ παρατιθέμεναι εἰκόνες ἄγουσιν ἡμᾶς εἰς παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῶν ἐλλείψεων τοῦ βιβλίου, αἵτινες εἶνε καθαρῶς τεχνικαὶ καὶ καιρικαί, προελθοῦσαι τὸ μὲν ἐκ τῆς παρ' ἡμῖν ἀτελείας τῆς τυπογραφικῆς, τὸ δὲ ἐκ τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ὡρίσθη ἡ πραγματεία αὕτη. Ἀλλ' ἂν καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῆς ἦν ν' ἀναγνωσθῇ δημοσίᾳ, ὅπερ μεγάλην ἐλευθερίαν περὶ τὴν ἔκφρασιν καὶ ἄδειαν συγχωρεῖ, οὐδὲν ἦττον ἐντὸς ἑνὸς καὶ δευτέρου ῥήματος τὸ ὅλον εἶνε ἐν πολλῇ σαφηνείᾳ καὶ ἐπιστημονικῇ ἀκριβείᾳ συντεταγμένον. Ἐπειδὴ δὲ τοιοῦτον τερπνὸν ἅμα καὶ χρησιμώτατον ἀνάγνωσμα ταχέως εἰς πάντων τὰς χεῖρας θὰ διαδοθῇ, διὰ τοῦτο μετὰ τῆς παρακλήσεως νὰ προσθέσῃ ὁ συγγραφεὺς ἐν δευτέρᾳ ἐκδόσει καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο γινώσκει λυσιτελὲς εἴς τε τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ πρακτικὴν τοῦ θέματος ἐξακρίβωσιν ἀξιοῦμεν νὰ καθάρῃ καὶ τὰ κηλιδοῦντα τὸ τηλαυγὲς πρόσωπον τᾶς ὡραίας του πραγματείας τυπογραφικὰ σφάλματα καὶ ἄλλας τινὰς ἀσαφείας καὶ ἀνακριβείας. Κατὰ τοιούτων δὲ προσεκρούσαμεν ἡμεῖς ἐν τοῖς ἑξῆς χωρίοις, ἅπερ καὶ σημειοῦμεν ὡς ἀλλοιοῦντα τὸν νοῦν τοῦ συγγραφέως ἢ καθιστῶντα ἀκάλλες τὸ ἐπιστημονικὸν καλλιτέχνημα. Καὶ τυπογραφικὰ μὲν ἁμαρτήματα θεωροῦμεν τὰ ἐν σελ. 24 στίχ. 14. σελ. 25 στίχ. 6. 26, 1. 27, 9. 29, 21. 34, 16. 37, 10. 39, 26. 42, 23. 45, 13. 51, 20. 56, 23. 57, 5. 60, 13. Διασαφήσεως δὲ χρῄζουσι τὰ χωρία σελ. 18, 23. 24, 14. 29, 26 καὶ τὸ ἐν σελ. 75, 3 «*ἀναγκαίας ἀρχαίας ἀρχάς*». Ἀνακριβείας δὲ περὶ τὴν λέξιν τὰ : σελ. 19, 15. «ἀπορροφηθείσας» ἀντὶ ἀχρήστους, 22 «μεταξόποιητικὸς» ἀντὶ μεταξοποιὸς ἢ μεταξοφόρος, ὡς ἀλλαχοῦ ὀνομάζει τὸν σωλῆνα ὁ συγγραφεύς· αὐτόθι «ἡ καλλιέργεια» ἀντὶ θεραπεία, ἀνατροφὴ τοῦ μεταξοσκώληκος. 44, 12 «σοφὸς μικρολόγος» λαμβάνεται εὐθὺς ὑπ' ἄλλην σημασίαν. 46 «μεταξοσκωληκοτροφοῦντες» ἀντὶ μεταξοσκωληκοτρόφοι, σελ. 58, 23. «ἀμφιβολίαν ἐγκαταλείπει», 59, 4 «ὁ μετὰ τὸν πρῶτον ὕπνον δηλητηριασθεὶς μεταξόσπορος». Νεολογίας δὲ ἔχει ὁ συγγραφεὺς δύο, ἃς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιδοκιμάσωμεν: «μεταξοσκωληκοφθορεία» καὶ «ἀναφάνησις» (σελ. 46, 26. 74, 26.)

Ἐξαίροντες δὲ τὰς οἰκείας καὶ εὐφυεῖς τοῦ συγγραφέως παρατηρήσεις, ἃς ἐν δέοντι λίαν εὐστόχως ποιεῖται (παρβ. ἐπὶ παραδείγματί σας. 1,24.21,4.) δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιδοκιμάσωμεν τὴν φράσιν «Ποῦ τείνει ἄρα ἡ μήτηρ φύσις διὰ τῶν ἀκαταπαύστων αὐτῆς **τεχνασμάτων** τῆς καταστροφῆς καὶ ἀναγεννήσεως ;», ἔνθα ὁ τῆς ζωῆς νόμος, περὶ οὗ ὁ μέγας Ἡράκλειτος ἐν φιλοσοφικῷ θαυμασμῷ ἔλεγε «τὰ πάντα ῥεῖ» καὶ «πόλεμος πατὴρ πάντων» οὐχὶ ὀρθῶς ὡς ἁπλοῦν **τέχνασμα** ὑπὸ τοῦ συγγραφέως χαρακτηρίζεται.

Δίδοντες πέρας εἰς τὰς βραχείας ταύτας περὶ τοῦ ἀξιολογωτάτου βιβλίου κρίσεις συγχαίρομεν θερμότατα τῷ συγγραφεῖ ἐπί τε τῇ ἀρίστῃ τοῦ θέματος ἐκλογῇ καὶ τῇ ἐπιστημονικῇ αὐτοῦ ἐξετάσει, εὐχόμεθα δὲ ἵνα μὴ μόνον αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς ἐξακολουθήσῃ οὕτως ἐπωφελῆ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ ἱκανότητα ὑπὲρ τῆς ἐν πολλοῖς ὑπολειπομένης κοινωνίας ἡμῶν καθιστῶν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες οἷος ὁ κ. Μακρῆς χρήσιμον καταστήσωσι τῷ ἑλληνικῷ λαῷ τὴν ἑαυτῶν ἐπιστήμην ἀναλαμβάνοντες πρὸς ἐξέτασιν θέματα κοινωτάτης ὠφελείας, βέβαιοι ὄντες ὅτι διπλῆν εὐεργεσίαν τῷ ἔθνει αὐτῶν παρέχουσι· διότι διὰ τοιούτων θεμάτων οὐ μόνον τῆς χώρας ἡ παραγωγὴ καὶ ἡ ἐθνικὴ εὐημερία προάγεται, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐπιστημονικαὶ γνώσεις ὡς ἄριστα παρὰ τῷ λαῷ διαδίδονται.

Μ. Ἐ.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Αὐγούστου 19. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλάτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 2,598 μαρτύρων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ. — Διὰ τοιούτων θυσιῶν ἡ εἰρήνη τῆς ἐκκλησίας ἐπαγιώθη, ἀναριθμήτων θυμάτων σφαγιασθέντων.

Ὁ Ἀνδρέας ὑπὸ τὸν ἀρχιστράτηγον Ἀντίοχον, ὡδήγει τοὺς ἕνα μάρτυρας τέως ἔθνικοὺς ὄντας ἐναντίον τῆς τῶν Περσῶν βασιλείας. Πρὸ τῆς μάχης ὁ Ἀνδρέας ἐπικαλεῖται τὸν Ἰησοῦν, καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἄνδρας προτρέπει ὅπως ἀναγνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν τοῦ νέου δόγματος, οὕτως οἱ ὑπ' αὐτὸν ἄνδρες, προθύμως τὸ νέον δόγμα ἠσπάσαντο χριστιανοὶ γενόμενοι.

Οὕτω δὲ νικηφόροι καὶ Χριστιανοὶ πρὸς τὸν ἀρχιστράτηγον Ἀντίοχον ἐπιστρέψαντες διεβλήθησαν ὡς ἀνήκοντες τῇ μερίδι ἐκείνῃ, τῇ κακὰ κατὰ τῆς βασιλείας μελετώσῃ.

Ἡ κατηγορία αὕτη ἤρκεσε καὶ μόνη ὅπως οἱ πιστοὶ τῷ τε Χριστῷ καὶ τῷ ἔθνει [Α'. Πέτρ. δ'. 13 . . .] ὡς προδόται καὶ ἄπιστοι εἰς δεινὸν τῷ 289 καταδικασθῶσι θάνατον, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.

ΙΣΤΟΡΙΑ. — 19 Αὐγούστου 1825. Ἡ φρουρὰ τοῦ Μεσολογγίου ἀφ' οὗ ἐκυρίευσεν ἅπαντα τὰ ἐντὸς τοῦ πυροβολοστασίου τοῦ Φραγκλίνου χαρακώματα ἠγωνίζετο νὰ κυριεύσῃ καὶ αὐτό. Μετὰ φονικωτάτην δὲ μάχην οἱ Ἕλληνες κατώῳθωσαν νὰ τὸ

κυριεύσωσι καὶ ν' ἀποδιώξωσι τοὺς τούρκους.

19 Αὐγούστου 1882. Ἀψιμαχίαι μεταξὺ τῶν ἑλληνικῶν καὶ τουρκικῶν φρουρῶν ἐν Καραλὶ Δερβέν, παρὰ τὰ σύνορα καὶ νίκη τῶν ἡμετέρων.

ΕΒΔΟΜΑΣ

Ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων παρεπέμφθη εἰς τὸ Κακουργοδικεῖον ἐπὶ πλαστογραφίᾳ καὶ ἀπιστίᾳ ἐποιήσατο δὲ ἀναίρεσιν τοῦ κατ' αὐτοῦ βουλεύματος τῶν ἐφετῶν. — Ἕνεκα τῆς μεταξὺ Καλαμακίου καὶ Κορινθίου ἀδικαιολογήτου συγκρούσεως ἀπηγορεύθη ἡ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου συγκοινωνία μέχρι νεωτέρας διαταγῆς. — Σκέψις γίνεται ὅπως ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐκδώσῃ ὅτι 2,000 μετοχῶν πρὸς δρ. 4,000 ἑκάστης. — Εἰς τὴν Μονὴν Εὐφροσύνην Σιγάλα ἀπεδόθησαν ὑπὸ τῆς ἱερ. συνόδου τὰ πολιτικά της δικαιώματα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι. — Τὸ ἐκ Πειραιῶς εἰς Χαλκίδα μεταβαῖνον ἀτμόπλοιον τῆς Πανελληνίου ἀνατρέψαν παρὰ τὴν Μακρόνησον πλοιάριόν τι ἔπνιξεν ἕνα πατέρα μὲ τὰς δύο θυγατέρας του. — Ἔληξαν αἱ συνεδριάσεις τῆς πρὸς βελτίωσιν τοῦ κλήρου ἐπιτροπείας. — Ἡ χολέρα ἐκτείνεται ἐν τῇ Ἰταλίᾳ. — Ἀπηγορεύθη ἡ ἐν Τουρκίᾳ κυκλοφορία τῆς ἑξωλόγου ἐφημερίδος «Ἀνατολικῆς Ὁμοσπονδίας». — Οἱ Σίναι ἐν τῇ πρὸς τοὺς Γάλλους εἰς Φοῦ-Τσεοῦ μάχῃ ἀπώλεσαν 1,000 ἄνδρας φονευθέντας καὶ 3,000 πληγωθέντας. Οἱ Γάλλοι ἀπώλεσαν ἐν ὅλῳ ἄνδρας 21.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Μὲ τὸν ἅγιον Ἀνδρέαν τὸν Στρατηλάτην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ 2593 μάρτυρας, ὧν ἑορτάζομεν τὴν μνήμην, ἡ ἑβδομὰς αὕτη εἶναι πλήρης ἱστορίας. Ἀναλογιζόμεθα τὰς διαφόρους εἰκόνας αἵτινες δυνατὸν νὰ γραφῶσιν εἰς ἀνάμνησιν τῶν ἐπετείων της. Καὶ δὲν ὁμιλοῦμεν περὶ παλαιῶν ἐπετείων. Δὲν θὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ χαριτόβρυτος βασίλισσά μας εἰσέρχεται μεθαύριον εἰς τὸ 34ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, οὐδὲ ὅτι συμπληροῦται διετία ἀπὸ τῶν περὶ τὴν μεθόριον Ἑλληνοτουρκικῶν ἀγώνων τοῦ Καραλὴ-Δερβέν. Θὰ δείξωμεν μόνον περυσινὰς εἰκόνας καὶ ὡς οἱ ἐπὶ τῆς ράχεώς των μεταφέροντες ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τὸ Πανόραμα ἀργόμεθα καὶ ἡμεῖς παυηγυρικῶς ἀναφωνοῦντες: Ὁ συνταγματάρχης Μπούμ μετὰ τῶν Λεόντων του! — Τὸ ἄρθρον τῆς Βορειογερμανικῆς Ἐφημερίδος. — Ὁ Αἰγύπτιος πρίγκηψ Χασὰν ἐν Φιλήρῳ καθαριζόμενος. — Οἱ σεισμοὶ τῆς Ἰάβας. — Ὁ θάνατος τοῦ κόμητος Σαμβώρ. — Τὸ ταξείδιον τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Μαυροβουνίου εἰς Κωνσταντινούπολιν. — Τὰ ἐν Τήνῳ θαύματα. — Ἡ πρώτη παράστασις τῶν Μνηστήρων τῆς Πηνελόπης ταῦ κὶ Ζάνου, καὶ . . . ἡ τῆς κόρης τῶν 333 Ῥακοσυλλεκτῶν. — Ἐτελείωσε τὸ πανόραμα. Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ θεαταὶ παραμένουσιν ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐπιδείξωμεν αὐτοῖς καὶ ἐν ἐπίσημον ἔγγραφον . . . Εἶνε δὲ τοῦτο τὸ περίφημον ἐκεῖνο τηλεγράφημα, ὅπερ ἀκριβῶς πρὸ ἑνὸς ἔτους ἀπεστάλη ἐξ Αἰγίου εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν βασιλέα Γεώργιον τὸν Α. παρακαλούμενον νὰ διατάξῃ . . . ἵνα ἐν ᾧ δικὸν καφενεῖον, βιαίως κλεισθέν, ἐπαναλάβῃ τὰς ἐργασίας του!!!

✻

Τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Βρεττανικῶν νήσων ἐν Νικαίᾳ γνωρίζετε ὑπὸ τίνος διευθύνεται; Καθ' ἑκάστην ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ἀκούομεν τὸ ὄνομά του καὶ ὅμως ποῦ νὰ συλλογισθῶμεν, ὅτι ὁ πολύκροτος οὗτος ἄνθρωπος, — ὄνομα καὶ πρᾶγμα — κατήντησε ξενοδόχος! Ἁπλοῦς ἄλλοτε ἐργάτης τῶν Γαλλικῶν ὁπλουργείων ἐμελέτησε τὸ πρωτοφανὲς βελονωτὸν ὅπλον καὶ τόσας βελτιώσεις ἐπήνεγκεν εἰς τὸν μηχανισμόν του, ὥστε τῷ ἐδόθη καὶ τὸ ὄνομά του καὶ ἐπὶ δεκαετίαν ὅλην, ὅλος ὁ κόσμος ἐνδιεφέρετο περὶ αὐτοῦ. Ἀλλὰ νέαι ἐφευρέσεις ἐξοκηρύττουσαι τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς ἀνεφάνησαν καὶ ἤδη ἔντι νὰ κατάγίνωσι πλέον εἰς τὰ νὰ ἐφυρίζωσι πρόσφατα ἐφευρέσεις τοῦ ὁμοίους του, κατασκευάζει μπριζόλας διὰ νὰ τοὺς τρέφῃ. Ἀλλὰ τί οὗτος τέλος πάντων; Ὁ Σασσεπώ!

✻

Τὸν Ὑάκινθον, δεσποινίς, τὸ εὐῶδες ἄνθος ὅπερ τόσον εἶνε σύνηθες κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, θὰ ἠναγκάσθητε ἴσως ν' ἀγοράσητε εὐσπλαχνισθεῖσα τὸν μικρὸν ἀνθοπώλην ὅστις μετὰ τόσης ἐπιμονῆς ἐπετέθη κατὰ τῆς πεντάρας σας. Ἀγνοῶ εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν ἀνθέων ποίαν σημασίαν ἔχει σήμερον, ἀλλὰ δὲν ἀγαπῶ τὸ ἄνθος ὅπερ ἐσήμαινε τὸν θάνατον κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους. Αἰτία τοῦ του εἶνε ἡ ἑξῆς θλιβερὰ ἱστορία: Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμύκλα καὶ τῆς Διομήδης, ὁ ὡραῖος Ὑάκινθος, ἦτο ὁ ἀγαπητὸς φίλος τοῦ Ἀπόλλωνος. Μίαν ἡμέραν — ἴσως καὶ νύκτα, διότι τὴν ἡμέραν ὁ Ἀπόλλων εἶχεν ἐργασίαν διωρισμένος τότε εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἡλίου, — οἱ δύο φίλοι ἔπαιζαν τῆς ἀμάδας καὶ ὁ Ἀπόλλων ἀστοχήσας ἐκτύπησε κατὰ τὴν κεφαλὴν τὸν φίλον του καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. Ὁ καϋμένος! Προσεπάθησε νὰ τὸν ἀναστήσῃ ματαίως. Τότε τὸν μετεμόρφωσεν εἰς τὸ φερώνυμον ἄνθος καὶ τὸν κατέταξεν εἰς τοὺς ἀστέρας. Διὰ αὐτὸ ἔχει καὶ σχῆμα ἄστρου τὸ κατ' ἐξοχὴν ἄνθος τοῦ ἡλίου. Οἱ δὲ συγγενεῖς τοῦ Ὑακίνθου, ἐν Σπάρτῃ ἑώρταζον κατὰ τὸ ἔαρ εἰς μνήμην του ἐπὶ τριήμερον, τὴν πρώτην καὶ τρίτην ἡμέραν κενθοῦντες, τὴν δευτέραν δὲ χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι. Τότε κατ' ἐξαίρεσιν καὶ οἱ δοῦλοι ἔτρωγον μετὰ τῶν κυρίων των. Διὰ ὅλα ταῦτα δὲν ἀγαπῶ τὸν Ὑάκινθον· εἶνε πένθιμον ἄνθος.

✻

Οἱ Κρῆτες πρῶτοι ἐλάτρευσαν τὰς Χάριτας. Ἐκεῖθεν δὲ μετεδόθη διὰ τῆς Λακωνίας ἀνὰ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα, ἡ λατρεία τῶν ἐρατεινῶν θυγατέρων τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, ἡ τῆς Ἀθήνης ἡ τῆς Εὐρυνόμης ἡ τῆς Αἴγλης, διότι οἱ συγγραφεῖς διαφωνοῦσι περὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν — πρᾶγμα παράδοξον — . . . Ἦσαν τρεῖς ἡ Εὐφροσύνη, ἡ Θαλία καὶ ἡ Ἀγλαΐα. Καίτοι δὲ ἦσαν θεότητες τῆς προσκολλήσεως, ἐν τούτοις εἶχον τὴν ἐπίζηλον τιμὴν νὰ ἐφορεύωσι τῶν ἱερῶν τοῦ πνεύματος τέρψεων, προστατεύουσαι τὰς ἠθικὰς ἡδονάς, τὴν εὐγλωττίαν, τὴν εὐεργεσίαν, τὴν ποίησιν καὶ τὴν καλλιτεχνίαν. Καὶ τίς ἠδύνατο νὰ μὴ ἐμπνευσθῇ φανταζόμενος τὰς σεμνὰς ταύτας θεότητας; Πρῶτος ἔγλυψεν ἐν συμπλέγματι τὰ ἀγάλματά των ὁ Βούπαλος· ὁ δὲ Ἀπελλῆς ἔγραψε τὴν εἰκόνα των καὶ ἀμφότερα τὰ ἀριστουργήματα ταῦτα κατὰ παραγγελίαν τῶν Σμυρναίων οἵτινες οὕτως ἐκόσμουν τότε τὴν ὡραίαν πόλιν των. Ἔκτοτε δέ, αἱ τρεῖς ὡραῖαι ἀδελφαὶ εἶσι τὸ ἰδανικὸν τῶν καλλιτεχνῶν. Ἡ ἐρασμιωτέρα τῶν χαρίτων — οἷος ἐπίζηλος τίτλος; — ἦτο ἡ Ἀγλαΐα. Παρίστατο δ' αὕτη κρατοῦσα διὰ τῆς χειρὸς κάλυκα ῥόδου. Καὶ ἴσως τούτου ἕνεκεν, ἡ Χλωρὶς ἐδανείσθη τὸ ὄνομά της διὰ ν' ἀποκαλέσῃ ἄνθη Ἀγλαΐας τοὺς εὐωδεστέρους ἀντιπροσώπους τῶν ἰριδοειδῶν καὶ μελιδοειδῶν φυτῶν.

✻

Καὶ ὅμως. . . — γνωστοποίησις δι' ὅλας τὰς πλήρεις ἀξιώσεων χάριτας — τίς οἶδεν ἕνεκα ποίων μυστηριωδῶν περιπετειῶν, ἡ ἐπέραστος καὶ ποιητικὴ Ἀγλαΐα ὑπανδρεύθη τὸν κουτσόθεον τοῦ Ὀλύμπου τὸν δυσειδέσταταν Ἥφαιστον. Καὶ ἴσως, ἴσως — τοῦτο παρέλειψε νὰ μᾶς γνωρίσῃ ἡ μυθολογία, — ἐκ τῶν θλίψεων καὶ τῶν καϋμῶν της ἐσχηματίσθη ἐν τῇ καρδίᾳ της. . . τὸ πρῶτον ἡφαίστειον. . . Ἰμδ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Δύο στοιχεῖα εἴμεθα πολὺ ἀγαπημένα
καὶ ὁμιλοῦμε πάντοτε γιὰ χρόνια περασμένα.
Σὺ ὡς παράδειγμα συχνὰ στὰ λόγια σου μᾶς φέρεις,
καὶ τώρα,...ποῖα εἴμεθα; εἰπέτο ἂν μᾶς ξέρῃς.

[Ἀνορθόγραφα].

Λέγω πῶς δείχνω τὸν καιρό, λέγω πῶς κάτι εἶμαι
καὶ ὅμως ἄλλα ἐννοῶ καὶ ἄλλα λέγω. Τ' εἶμαι;

Μ' ἓν ὄνομα πολὺ γνωστόν, καὶ μ' ἀριθμῶν δυὸ ψαράδων καὶ χασάπιδων μιὰ ἐχθρὰ θ' ἀβγῇ ζεύγη.

. . . . . ο . . . . . .
. . . . . κ . . . . . .
. . . . . ρ . . . . . .
. ο υ ρ α ν ο ς
. . . . . ν . . . . . .
. . . . . ο . . . . . .
. . . . . ς . . . . . .

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Τίνα ἀριθμὸν ἐπὶ τίνα πολλαπλασιάζοντες, ἔχομεν τὸν ἀριθμὸν 111,111,111;

Λύσεις τῶν ἐν τοῖς δελτίοις 24 καὶ 19 πνευματικῶν ἀσκήσεων.

(δελτ. 24).

ΚΥΒΟΛΕΞΑ

		Α					Σ		
		Ι					Ο		
Α	Ι	Α	Ι	Α	Σ	Ο	Φ	Ο	Σ
		Ι					Ο		
		Α					Σ		

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

	δρ.	λ.
Ὁ κληρονόμος δίδει εἰς τὸν 1 πτωχὸν	94	77
εἰς τὸν 2 τὰ 2)3 τοῦ μεριδίου τοῦ 1	63	18
εἰς τὸν 3 τὰ 2)3 τοῦ μεριδίου τοῦ 2	42	12
τὸ ὅλον εἰς τοὺς 3 πρώτους	200	07
Εἰς τὸν 4 τὰ 2)3 τοῦ μεριδίου τοῦ 3	28	08
εἰς τὸν 5 τὰ 2)3 τοῦ μεριδίου τοῦ 4	18	72
εἰς τὸν 6 τὰ 2)3 τοῦ μεριδίου τοῦ 5	12	48
τὸ ὅλον τῶν 3 τελευταίων	59	28

Τοιουτοτρόπως ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ ὅλου παρὰ τῶν 3 τελευταίων ἀνερχόμενον εἰς 59—28 καὶ τοῦ τῶν 3 πρώτων ἀνερχομένου εἰς 200—07 ἔχομεν τὸ ζητούμενον ὑπὸ τοῦ προβλήματος ποσὸν τῶν 140—79.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Οὐρὰ - νία - Οὐρανία. Ἀεὶ - Θαλῆς - Ἀειθαλῆς.

— Νὰ εὑρεθῇ στοιχεῖον κτλ. (δελτίον 19). Τὸ στοιχεῖον ρ π.χ. ὥρα, ροπὴ κτλ.

— Ποῖον ζῷον κτλ. Τὴν ἡμίονον ἥτις μετέφερε ἁρμαρα διὰ τὸν Παρθενῶνα καὶ εἶτα μετὰ ζῆλου παρηκολούθει τὰς ἐργασίας.

— Τίς αὐτοκράτωρ κτλ. Ὁ Λέων Ε'. ὁ Ἀρμένιος.

Συμπληρώσις ἑξαστίχου

Τὴν ἔβλεπε ὁ Θεός μας
μὲ 'μάτι θολωμένο,
κρούει τὴ λύρα ὁ Δαυὶς
ἐκεῖνος ὁ ντιβίνος.
κ' ἕνα ντουέτο κάμανε
τζόγια μ' αὐτὴ κι αὐτίνος.

(Α. Λασκαράτος).

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ὁ πρῶτος κλέπτης ἤντλησε 72 φορὰς (ἤτοι 72 × 11 = 792 + 1 = 793 χό') ὁ δεύτερος ἤντλησε 46 φορὰς (ἤτοι 46 × 17 = 782 + 11 = 793 χό') ὁ τρίτος ἤντλησε 66 φορὰς (ἤτοι 66 × 12 = 792 + 1 = 793 χό).

Διὰ τῶν γραμμάτων κτλ. Ἡ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς μάχη.

ΚΥΒΟΛΕΞΟΝ

Π	Υ	Ρ	Α
Υ	Δ	Ω	Ρ
Ρ	Ω	Μ	Η
Α	Ρ	Η	Σ